

N:o 57.

Af herr **Ros**, om tillägg till § 6 i den af Kungl. Maj:t i proposition n:o 88 föreslagna Lag om reglering af prästerskapets aflöning.

Prästlönereglerskommitténs i så många afseenden förtjänstfulla arbete har dock icke lämnat ett fullt tillfredsställande resultat, beroende på ett alltför strängt fasthållande vid det kyrkliga aflöningsystemets historiska grund. Man har åtminstone eljest svårt att förstå anledningen till en så otidsenlig aflöningsform, som det ecklesiastika boställsväsendet, sådant det framträder i kommittéförslaget, en aflöningsform, som på samma gång den i de flesta fall tillskyndar löntagaren långt mera skada och obehag än gagn blir en stor tunga för den skattdragande löngifvaren och ingalunda bidrager till ett godt samarbete mellan prästerskapet och församlingen. Afsevärda förbättringar äro dock vidtagna i Kungl. Maj:ts propositioner, och särskildt har Kungl. Maj:t genom införande i § 6 punkt 4 af förslaget till »Lag om reglering af prästernas aflöning» af föreskrifterna om obligatorisk utarrendering af boställsjorden, där omständigheterna det medgifva, inslagit på en väg, som torde vara den enda rätta, den vägen, som leder till samtliga eller åtminstone de flesta prästbostäl- lenas skiljande från jordbruk.

Mot det ecklesiastika boställsväsendets ordnande i enlighet med grundtänkarne i 1904 års kungl. bref har man uppkonstruerat alla möjliga och omöjliga hinder. Jag däremot hyser ingen tvekan om lämpligheten af boställsindragningen eller om möjligheten af den prästerliga tjänsteutöfningen, äfven om boställsjorden afskiljes från bostadsboställena, och jag skulle sålunda mycket väl kunna ansluta mig till herrar Dan. Perssons och J. Johanssons motioner. Men å andra sidan skulle ett beslut om den

i dessa motioner föreslagna skrifvelsen orsaka nya, tidsödande utredningar. Jag tvekar därför om lämpligheten af att inslå på denna nya väg och alldeles bryta med de principer, på hvilka det kungl. aflöningsförslaget är byggdt.

Åtskilliga länsstyrelser hafva i sina utlåtanden uttalat sig för att den nya regleringen af prästerskapets aflöning borde så ordnas, att den icke lade hinder i vägen för ett successivt genomförande af reformen med hänsyn till bostälernas indragning i den mån detta pröfvades möjligt.

Då Kungl. Maj:t tyvärr icke fäst afseende vid dessa framställningar, utan, antagligen därtill påverkad af nästan samtliga domkapitlens och äfven prästföreningens bestämda afstyrkande, uppgifvit tanken på indragningen och fastslagit det nuvarande boställssystemet, har jag ansett lämpligt att draga frågan om möjligheten af en partiell indragning under Riksdagens pröfning.

Detta torde möjliggöras genom införande i »Lagen om reglering af prästernas aflöning» af en bestämmelse om, att den i nämnda lags § 2 omförmälda nämnd har att under vissa förutsättningar tillse, om jordbruksandelen lämpligen kan från bostället afsöndras och försäljas.

Man kan ju mycket väl tänka sig sådana omständigheter, att boställsjorden hvarken kan i enlighet med den i § 6 punkt 4 eller § 30 punkt 2 gifna bestämmelsen utarrenderas samt att boställshafvaren ej heller vill själf bruka boställsjorden. Under sådana förhållanden borde väl en försäljning vara fullt befogad, och för att möjliggöra detta har jag föreslagit ett tillägg till lags 6 paragraf.

Jag har ej förbisett de formella betänkligheter, som mot detta förslag kunna anföras, och de rubbningar i denna lags eller kyrkofondslagens och boställsförordningens detaljbestämmelser, som däraf kunna föranledas, och tillåter jag mig därför hemställa, att vederbörande utskott måtte formulera de ändringar i dessa lagförslag, som af min motion kunna föranledas.

På grund af hvad jag sålunda anført, får jag vördsamt hemställa,

att till § 6 i Lagen om reglering af prästernas aflöning må fogas en punkt 5 af följande lydelse:

»Möter hinder för jordbrukets utarrendering och äro vederbörande församling och boställsinnehafvare ense om fördelen af boställets försäljning, skall nämnden tillse, om jordbruksandelen med till bostället hörande skog lämpligen kan från bostället afsöndras och försäljas, samt till Kungl. Maj:t ingå med underdånig framställ-

ning om tillstånd till sådan försäljning äfvensom med uppgift på, huru stor andel af försäljningssummans årliga afkastning bör beräknas dels såsom ersättning för tjänsteinnehafvaren tillförsäkrad fri vedbrand, dels såsom lönebidrag, motsvarande i § 6 punkt 1 omförmälda boställsarkastning och dels såsom i enlighet med denna lags föreskrift tjänsteinnehafvaren eller kyrkofonden tillkommande andel af skogsafkastning.

Genom försäljningen influtna medel skola ingå till kyrkofonden och bokföras såsom en för vederbörande församling afsatt lönefond eller lönekassa, hvars årliga afkastning skall på sätt Kungl. Maj:t bestämmer i enlighet med denna lags föreskrift dels tillkomma vederbörande tjänsteinnehafvare såsom vedbrandsersättning och såsom lönebidrag motsvarande afkastning af jordbruk eller skog, dels under vissa förhållanden tillgodoföras kyrkofonden såsom motsvarande densamma tillkommande andel af skogsafkastning.»

Stockholm den 23 april 1908.

Gustaf Ros.
